GÖTEBORGS UNIVERSITET

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN

TRADITION ELLER VARIATION?

En kvalitativ textanalys av diskursen i partiledartalen i Almedalen

Ellen Holm

Examensarbete:	15 HP
Program och/eller kurs:	Statsvetarprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	VT 2025
Handledare:	Peter Esaiasson
Antal ord:	11 039

Abstract

Almedalsveckan is a central institution in Swedish politics. As an arena for policymakers, voters, authorities, and others, it has become a well-known meeting point for individuals with diverse knowledge of Sweden's democratic processes. The purpose of this study is to examine the phenomenon of Almedal speeches by analyzing how party leaders use them to communicate with voters. By analyzing the speeches, the study aims to identify recurring themes and patterns, which will help to conclude the nature of Almedalsveckan's institutional strength as a political arena in Sweden. In my study, I analyze the party leaders' speeches at Almedalsveckan from three key perspectives through qualitative analysis: political rhetoric, election pledges (from a mandate-seeking perspective), and accountability. My hypothesis suggests that there will be significant similarities in the speeches, regardless of party affiliation or government position. However, my results indicate that the patterns found suggest that party leaders use the speeches at Almedalsveckan as an expression of personal style and rhetoric, rather than a style specific to the political event itself. This result indicates that there might not be a distinct institutional strength in the phenomenon of Almedalsveckan, and that the week should be studied as a platform for democracy, but not necessarily any different from other political contexts. This thesis contributes to the understanding of the complex role of Almedalsveckan in Swedish politics and the strategic considerations behind the party leaders' speeches.

Key words: Political rhetoric, political speeches, Accountability, Mandate-model, election-pledges, Almedalsveckan

Innehållsförteckning

1. Inledning 4

1.1. Bakgrund och problemformulering 4

1.2. Diskursiv institutionalism och Almedalens diskursiva ram 5

1.3. Syfte och frågeställning 8

1.4. En beskrivande undersökning 8

2. Teoretiskt ramverk för analys 10

2.1. Politisk retorik 11

2.2. Mandatsökande 11

2.3. Ansvarsutkrävande 13

3. Metod 14

3.1. Kvalitativ textanalys 14

3.2. Analysverktyg 15

3.3. Urval av material 17

3.4. Analysarbetet 18

3.5. Metodologiska begränsningar 19

4. Resultat och analys 19

4.1. Politisk retorik 20

4.2. Mandatsökande 23

4.3. Ansvarsutkrävande 25

4.4. Sammanfattad analys 28

5. Diskussion och Slutsats 29

5.1. Sammanfattning 29

5.2. Slutsats 31

5.3. Reflektioner 32

5.4. Implikationer och framtida forskning 33

Referenser 34

1. Inledning

1.1. Bakgrund och problemformulering

Almedalsveckan är en unik institution i svensk politik. Under veckan samlas tiotusentals människor från politiken, civilsamhället och näringslivet i Visby för samhällsdebatt. Inte på någon annan fysisk plats får så många olika målgrupper en så bra chans att lyssna på argument och utkräva ansvar från politikens ibland elitistiska värld. Trots Almedalsveckans numera stora plats i den svenska samhällsdebatten, avslöjar Almedalsveckans historia något om evenemangets kärna; partierna och deras partiledare. Det som idag är Almedalsveckan började när Olof Palme ställde sig på ett lastbilsflak i Almedalsparken i Visby 1968 och höll ett tal inför allmänheten. Händelsen kom att bli startpunkten för det som utvecklades till Sveriges största politiska mötesplats. I dag får varje riksdagspartis ledare hålla ett tal under veckan. Partiledares tal är en grundpelare i deras kommunikationsstrategi – en möjlighet att formulera partiets visioner, visa handlingskraft och rikta kritik mot politiska motståndare (Strömbäck, 2007). I Almedalsparken får partiledarna en unik chans att framträda inför publik och media, utan direkta motfrågor eller debatt. Dagordningen sätts av dem själva, vilket skapar både möjligheter och problem i det demokratiska samtalet.

Almedalsveckan spelar en central roll i svensk politik; dels som en politisk kommunikationsplattform, dels som ett uttryck för hur det politiska spelet iscensätts i ett medialiserat samhälle. Stora scenen i Almedalsparken är en unik kontext: det är mitt i sommaren, i det svenska semesterparadiset Visby, där partiledarna har tagit av sig sina kavajer. Samtidigt finns tusentals journalister på plats, talen sänds på teve och under valåren är det rivstarten på valrörelsen. Presschefer från de stora partierna uppger att partienas deltagande under Almedalsveckan börjar planeras hela sex månader innan evenemanget. Därtill beskriver de att Almedalsveckans stora utmaning för partierna är att ”lämna sina bubblor” samt göra en realistisk bedömning av vilka budskap som når fram till mest väljare (Lid Falkman, 2018). Dessa uttalanden säger något väsentligt om Almedalsveckans betydelse i svensk politik.

En central princip i representativ demokrati är upplyst förståelse – att medborgarna ska ha tillgång till relevant och tydlig information för att kunna fatta informerade beslut. Politikernas skyldighet är därmed att “möjliggöra en process där individer överväger information och argument även från de personer eller partier som initialt verkar ha andra åsikter.” (Johansson,

2014, s. 15). Almedalsveckan är inte är någon aktörs hemmaplan – utan allas bortaplan. Det skapar en unik möjlighet för partierna att göra just detta. Trots evenemangets demokratiska tyngd har förvånansvärt lite forskning riktats mot Almedalsveckan som politisk institution.

Även om Almedalsveckan ofta beskrivs som en plats för folket att komma närmare politiken, har statsvetare (t.ex. Wendt, 2012) emellertid ifrågasatt om Almedalsveckan blivit en plats för en medial verklighet snarare än en faktisk politisk arena. Wendt (2012) menar att trots att så många tongivande opinionsbildare är där så handlar evenemanget om det som utspelar sig via medierna under veckan. Dessutom uttrycks numera sällan sakpolitiska nyheter under Almedalsveckan, men ändå riktas större medial uppmärksamhet mot Visby för varje år (Wendt, 2012). Därför uppstår en viktig fråga: Vad särskiljer just Almedalsveckan från andra politiska kontexter? Den frågan i sig ger upphov till en nyfikenhet kring vad partiledarna väljer att lyfta när de står i det mediala rampljuset. Finns det ett mönster att finna kring vad partiledarna lyfter i sina Almedalstal som visar på att kommunikationen anpassas till Almedalsveckan specifikt?

I denna uppsats undersöker jag en tidigare hittills nästan ouppmärksammad del av Almedalsveckan, nämligen om fenomenet skapat en diskursiv ram för hur politik kommuniceras, just i Almedalen. Jag undersöker i min studie hur partiledarna använder sig av Almedalstalen med utgångspunkt i teorin om diskursiv institutionalism. Genom att kombinera forskning kring politisk retorik, mandatsökande och ansvarsutkrävande jämför jag talen genom en kvalitativ textanalys och kartlägger samt beskriver fenomenet Almedalstal, och vad de säger om Almedalsveckan som institution. Studien bidrar till att fylla en forskningslucka genom att analysera Almedalstalen som en hybrid mellan politisk debatt och mer formella presentationer av policy (som till exempel politiska manifest) i en specifik, traditionsenlig, kontext.

1.2. Diskursiv institutionalism och Almedalens diskursiva ram

Diskursiv institutionalism är en relativt ny teoribildning inom statsvetenskapen, främst utvecklad av Schmidt (2008; 2015). Den bygger på antagandet att diskursen – hur idéer formuleras och kommuniceras - är en kraft som bygger, upprätthåller eller förändrar våra institutioner. Teorin analyserar hur idéer sprids och utmanas, och fokuserar på vilka diskurser som får fäste bland medborgarna. Jag tar här främst fasta på det som Schmidt (2015) benämner som den kommunikativa diskursen, som riktar sig från de politiska aktörerna ut till allmänheten och används för att legitimera, förklara och argumentera för politiska beslut. Teorin betonar

diskursens makt både över idéerna och genom idéerna. Makten genom idéerna sker genom en övertygelse med hjälp av kraften i argumentation och en övertygande retorik. Makten över idéerna handlar snarare om att aktörer, genom diskursen, kontrollerar processen för meningsskapande och generella synsätt i (det här fallet, den politiska) världen. Denna tanke ifrågasätter traditionella idéer om vilka i demokratin som sätter agendan och menar att hur diskursen förs i olika politiska kontexter formar vad medborgarna anser vara möjligt och önskvärt i samhället (Schmidt, 2008; 2015).

Min studie utgår delvis från idén om diskursiv institutionalism, där Almedalsveckan kan förstås som en institution med egen diskursiv kraft. Teorin är väl lämpad för denna studie då den fokuserar på diskursens roll i denna politiska kontext, snarare än enbart de politiska aktörernas nyttomaximering, som i rational choice-institutionalismen. I den diskursiva institutionalismen formas institutionerna inte bara av konkreta spelregler, utan också genom vilka idéer som diskuteras och hur dessa kommuniceras. Min utgångspunkt är att Almedalsveckan som institution har utvecklat vissa förväntningar och normer för politisk kommunikation, vilket skapar en kontext som partiledare träder in i. Denna kontext skapar en kommunikationsstil som Almedalstalen bör använda sig av – och guidar vilka teman som lyfts, vilken ton som används och vilka grupper kommunikationen har som mål att nå fram till. Studien utgår från antagandet att det kan finnas ett särskilt ”Almedalsmönster” – där fenomenet Almedalsveckan skapat en kommunikationskultur som är oberoende av partitillhörighet, regerings- eller oppositionsställning, individuella partiledare m.m. Sammanfattningsvis använder jag idéer från Schmidts forskning för att analysera om Almedalsveckan som politisk institution producerar en viss typ av politisk diskurs, en kommunikationsstil som blir särskilt genomträngande i den specifika kontexten. Detta kan skapa dolda implikationer för vad partiledarna lyfter i sina Almedalstal. Den hypotes som växer fram är därmed följande:

H*: Almedalsveckan som politisk institution producerar en viss typ av diskurs som av partiledare anpassar sig till för att nå ut bäst i den politiska traditionen, och på så vis upprätthålls bilden av Almedalsveckan som en legitim politisk institution.*

Det går dock inte att förbise att partiledarnas Almedalstal likväl kan påverkas av andra faktorer. Tidigare forskning visar till exempel att valretorik kan variera beroende på om partiet är i regerings- eller oppositionsställning, som i sin enkelhet kan ses som en försvarare och en utmanare av makten. Dessa olika positioner gör att de delvis har olika mål att uppnå. Håkansson

(1999) pekar på olika studier (t.ex. Webb, 1992; Kaid & Davidson 1986) som visar att oppositioner är mer benägna att kritisera eller ifrågasätta sittande regering än vice versa. Attacker på motståndare kan också vara en kommunikativ strategi för att dölja politik på områden de själva är svaga. Håkansson (1999) menar också att partier i regeringsposition kan vilja utnyttja favören att regeringspositionen i sig, bland väljare, skapar en idé av kompetens. Samtidigt medför regeringspositionens kommunikation ett större krav på ansvarstagande och redogörelse för den tidigare mandatperiodens utspel.

Det är också möjligt att retoriken har sin grund i en partikultur, eller följer ideologiska traditioner. Finlayson (2012) går tillbaka till appellerna ethos, pathos och logos inom klassisk retorikteori. Ideologi kan influera hur olika talare gör för att skapa förtroende (ethos) och väcka känslor (pathos) bland lyssnarna. I den politiska retoriken, menar Finlayson (2012), handlar det sällan om ren logik (logos) – däremot kan det i politiken jämföras med hur ideologiska värderingar påverkar hur något framställs. Vilka orsakssamband pekar talaren på? Vilka benämningar används på samhällsproblem? Att verka för en ideologi, menar Finlayson (2012), handlar alltså inte bara om att ha en uppsättning idéer; utan också att kunna argumentera för sina idéer på ett sätt som tilltalar både följaren och motståndaren.

Med bakgrund av utgångspunkten i diskursiv institutionalism, samt övervägande av andra eventuella påverkansfaktorer, ser jag huvudsakligen tre olika utfall för studien:

1) Almedalstalen kan ha stora likheter i utformning och ton, oberoende av partiledare, partitillhörighet eller regerings-/oppositionsställning. Detta indikerar att Almedalsveckan är en stark institution som partiledarna anpassar sin kommunikation till, för att passa in i specifika ”Almedalsramar”.
2) Almedalstalen kan visa skillnader mellan regeringspartiers och oppositionspartiers tal - detta ger upphov till forskning om hur kommunikation mellan sidor och positionering i politiken ser ut, men att detta är oberoende av Almedalsveckan som kommunikativ kontext.
3) Almedalstalen kan visa skillnader mellan sig beroende på partitillhörighet, där likheter återfinns mellan partierna oberoende av år. Detta kan skapa framtida möjligheter att utreda om olika partier kommunicerar på olika sätt, men att även detta är oberoende av Almedalsveckan som specifik kontext.

Min studie studerar få - men centrala - Almedalstal, för att analysera hur partiledarna använder sig av talen. Studien är beskrivande och syftar därför inte att undersöka varför partiledare agerar på ett visst sätt; utan att förklara hur de gör det och vilken betydelse det har.

1.3. Syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att beskriva fenomenet Almedalsveckan, genom att beskriva hur partiledarna använder Almedalstalen för att kommunicera till väljarna. Genom att analysera talen syftar studien till att identifiera om det finns återkommande teman och mönster, med grund i idén om diskursiv institutionalism.

Frågeställningen som studien ämnar besvara är följande:

Använder olika Almedalstalare, oberoende av faktorer som partitillhörighet och politisk position, samma kommunikationsstrategier för sina Almedalstal?

1.4. En beskrivande undersökning

Min undersökning utgår från hypotesen att Almedalsveckan som institution skapar en diskurs som partiledare träder in i och anpassar sin kommunikation till. Det är en beskrivande hypotes. Studien är beskrivande och har ambitionen att analysera en infallsvinkel av ett fenomen som inte tidigare synliggjorts. Gerring (2012) understryker att deskriptiva frågeställningar tenderar att ges en underordnad roll i statsvetenskaplig forskning, där förklarande ansatser ofta premieras. Han framhåller dock att deskriptiva analyser fyller en central funktion genom att konkretisera och synliggöra politiska fenomen, något som har ett vetenskapligt egenvärde. Enligt Gerring (2012) bör beskrivningar inte enbart betraktas som instrumentella verktyg för att möjliggöra kausala förklaringar, utan som en grundläggande del av kunskapsproduktionen i sig. Det är därför avgörande att konceptualisera företeelser utan att på förhand fastslå en eventuell kausalitet, eftersom sådana konceptuella ramverk kan utgöra en nödvändig förutsättning för att ställa meningsfulla förklarande frågor i ett senare skede. Denna insikt är viktig för min analys: I första hand vill jag undersöka *om* det finns en gemensam kommunikationsstil för Almedalstalen, och *hur* den i så fall ser ut; för att i framtida undersökningar kunna dra slutsatser om vilka faktorer som påverkar detta.

Gerring (2012) använder ordet konceptuellt ramverk för att betona hur deskriptiva fakta inte är likställbart med ett fastslående av självklarheter; utan en slutsatsdragning kring hur dessa fakta kan hjälpa oss beskriva saker som ännu inte är definierat. Detta är också min ambition i uppsatsen. Han menar att beskrivning av fenomen sker genom två vitala delar; *conceptualization* och *measurement*. **Politisk kommunikation** är ett stort begrepp. I den här analysen tar jag fasta på begreppet som en diskurs som är ämnad för att sälja policy på olika sätt, men min undersökning fokuserar på politiska tal. För att så konkret som möjligt kunna konceptualisera fenomenet almedalstal tar jag hjälp av tre parametrar, vilka jag motiverar nedan. Dessa är politisk retorik, mandatsökande och ansvarsutkrävande.

Politisk retorik är kanske den mest självklara komponenten i en analys av Almedalstalen, men samtidigt också en av de mest kraftfulla. Almedalstalen är inte bara en kanal för att informera om sakpolitik, utan också ett tillfälle att förstärka partiets identitet, mobilisera stöd och rama in politiken på ett för väljaren attraktivt sätt. Vissa retoriska strategier återkommer alltid i politiska tal, men i denna studie analyseras den politiska retoriken utifrån grundfrågan om denna är speciell för Almedalstalen.

Mandatsökande – när partier försöker få makten för nästkommande mandatperiod - anser jag är en annan central del av Almedalstalen. För att konkretisera detta operationaliserar jag mandatsökande-kategorin genom att urskilja vallöften i talen. Inför och under valrörelsen är den period då tal som kommunikationsform kanske väger allra tyngst; partiledarna har mycket att både vinna och förlora på talen. Genom att studera både hur centrala löftena är samt hur vaga eller konkreta de är, kan slutsatser dras kring Almedalsplattformen som kommunikationskanal. I min analys använder jag forskning kring vallöften för att analysera ett fenomen där politiker ska balansera dessa löften med att göra ett intryck hos väljaren.

Ansvarsutkrävande utgår från ansvarsmodellen, där politikers roll i en representativ demokrati är att redovisa sina resultat för väljarna. Ansvarsutkrävande inom det politiska spelet och undvikande av ansvar har undersökts i tidigare studier (t.ex. Hansson, 2015), men utan att försöka utskilja hur mycket fokus detta har i tal och debatter. Genom att studera hur politikerna synliggör den politik de drivit genom studerar jag i vilken mån de tar ansvar för den tidigare mandatperioden. Detta är särskilt relevant eftersom ansvarsutkrävande är en kärnkomponenterna i en fungerande demokrati. Tillsammans utgör dessa tre komponenter ett

konceptuellt ramverk för att förstå hur Almedalstalen används i partiernas strategiska kommunikation och hur detta i sin tur relaterar till demokratins grundprinciper.

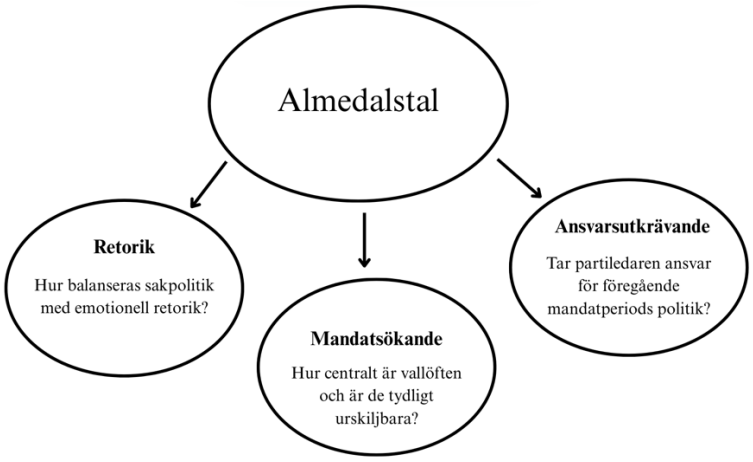

Figur 1 - Konceptuell modell av den beskrivande undersökningen

För att studera fenomenet hade också andra konceptualiseringar kunnat göras. Wendt (2012) argumenterar till exempel för hur påfallande många Almedalstal både inleds och avslutas genom hänvisningar till nationell gemenskap, nationella värden och bilden av en nationell överhöghet. Politiken, menar hon, uttrycks snarare som en förädling av det svenska sättet att leva. En konceptualisering byggd på denna idé hade kunnat möjliggöra en alternativ analys där nationalism eller diskursen om ”det svenska” blivit analytiska verktyg.

Trots att detta är ett intressant perspektiv väljer jag att fokusera på andra dimensioner. Mitt syfte är att förstå Almedalstalen som ett uttryck för partiernas kommunikationsstrategier i relation till ansvar, löften och övertygande retorik – det vill säga hur de förhåller sig till demokratins centrala mekanismer snarare än dess kulturella symbolik. Därtill syftar studien till att bidra med ett konceptuellt ramverk för att analysera politiska tal som demokratisk praktik – snarare än som ett kulturellt uttryck. I framtida studier hade det dock varit intressant att komplettera mitt ramverk med en analys av det ideologiska eller identitetsskapande innehållet.

2. Teoretiskt ramverk för analys

Detta avsnitt syftar till att skapa en översikt kring politiska tal utifrån mina tre kategorier politisk retorik, mandatsökande och ansvarsutkrävande. Detta avsnitt bär grunden för analysverktyget som skapas som textanalysen sedan kommer att utgå från.

2.1. Politisk retorik

Retoriska strategier

Ett vanligt verktyg inom politisk retorik är vad som kallas för storytelling. Politiker använder då berättelser för att påverka åsikter och övertyga sina lyssnare om att det de säger är viktigt. Talarna använder sig av detta för att skapa en känsla av samhörighet och igenkänning. Vi tenderar att ta till oss berättelser på ett annat sätt än annan "saklig" information, då vi fokuserar mer på känslorna de väcker än på budskapet i sig. Detta kan lura oss att inte granska budskapen lika kritiskt (Poletta, 2008). Detta kan användas för att inducera attitydförändring utan en rationell grund hos väljaren och dessutom ge en felaktig eller otydlig bild av berättarens avsikter, och kan därför vara ett hinder för väljarnas rätt att få en reell bild av det politiska landskapet (Klenner & Köppe, 2021). Håkansson (1999) menar att den moderna demokratin emellertid tvingar politiker att tona ner sina specifika ståndpunkter för att kunna nå fler väljare. Då blir följden ofta ett vagare budskap med mindre tydliga partiskillnader (Håkansson, 1999).

Strategisk positionering

Håkansson (1999) menar att det politiska spelet är uppbyggt på ett sätt som gör att partierna ”agerar i skärningspunkten mellan ideologi och strategi” (Håkansson, 1999, s. 26). Detta då de har ett policyprogram, en handlingsplan, de vill genomföra; men partierna har likväl en strävan till att ha makten, vilket blir minst lika viktigt i utformandet av partipropaganda.

2.2. Mandatsökande

När ett parti under ett valår vill få makten söker de efter mandat. Mandatsökande syftar alltså till processen att argumentera för varför ett parti förtjänar makten. Detta uttrycks inte sällan som vallöften. Ibland kan även den uppmärksamme ha svårt att avgöra vad som är ett vallöfte och inte. I avsnittet nedan redogör jag för teoretiska perspektiv på mandatsökande och vallöfte som begrepp.

Mandatmodellen

Mandatmodellen är förklaringsmodell kring hur väljare tänker när de lägger sin röst och behövs för att förstå motiv bakom vad en som partiledare kan vilja ha med i sina offentliga tal. Modellen grundas på att de politiska partierna är de centrala aktörerna för att kunna förverkliga åsiktsrepresentation i samhället. Partiernas uppgift ligger därför i att tydliggöra ideologiska skillnader och presentera sammanhållna samlingar av idéer för människor att välja mellan och därmed ge väljarna bra förutsättningar för ett upplyst val. Modellen bygger på att partierna går till val på ett program de söker mandat att genomföra (Johansson, 2014). Downs (1957) formulerar att partier är office seeking (strävar efter makt) och (de rationella) väljarna är policy seeking (strävar att få sina önskemål uppfyllda). Detta ställer en rad olika krav på väljaren och på partiet. Partierna behöver presentera tydliga policyförslag; och sen efter valet genomföra dessa policyförslag eftersom de annars inte återfår förtroendet från väljarna i nästa val. Den framåtblickande förmågan hos såväl partierna som väljarna blir därmed central (Johansson., 2014). Mandatmodellen antyder att väljare röstar på de partier som bäst representerar deras politiska åsikter och förväntar sig att de valda partierna levererar på sina löften för att återfå deras förtroende i nästa val, vilket etablerar en naturlig koppling till vallöften.

Vallöften

"Vallöften är ett av den representativa demokratins mest självklara, men också kontroversiella, inslag", säger Johansson (2014, s. 87). Politikernas löften skapar hopp och förväntningar hos väljaren, men ordet har också blivit laddat med känslor av misstro och besvikelse. Kontroverserna inom begreppet kan enligt Johansson (2014) kopplas till diskrepansen mellan forskarens och väljarens syn på vallöftena. Forskarnas definition har ett mer strikt fokus kring vad som sägs, vad hela partiet står bakom och kopplingen till den specifika valrörelsen. Mansergh & Thomson (2007) presenterar två definitioner av vallöften; hårda (till exempel "vi kommer att" eller "vi lovar att") samt mjuka (till exempel "vi stödjer") utfästelser. I koalitionsregeringar kan mjuka vallöften vara vanliga då politiker medvetet kan undvika hårda löften eftersom de är medvetna om att kompromisser kan komma att behövas (Mansergh & Thomson, 2007).

Naurin (2014) betonar att det finns en komplexitet mellan löften och vad politikerna faktiskt utför. Mandatperioder kan kantas av oförutsedda regeringsbildningar; och inte minst oväntade händelser som flyktingströmmar, krig eller pandemier. Att ge vallöften blir därför en balansgång för politiker; där de vill vara specifika nog för att väljarna ska förstå vad de vill

uppnå men också lämna rum för att kunna manövrera dessa eventuella oförutsedda händelser. Vallöftesforskningen fokuserar inte sällan på formella vallöften som i valmanifest - men politiker lovar saker hela tiden. Mer informella löften som tal, intervjuer eller texter på Instagram kan vara minst lika viktigt för formandet av opinion (Naurin, 2014).

2.3. Ansvarsutkrävande

En viktig del av det politiska spelet är vems ansvar det är att hålla politikerna till svars. Nedan följer teoretiska perspektiv av ansvarsutkrävande i relation till politiska tal.

Ansvarsmodellen

En teori som emellertid används för att kontrastera mandatmodellen är ansvarsmodellen. Föregångarna till modellen menar att mandatmodellens syn på väljarna är naiv när det kommer till synen på väljarnas 1) kunskapsnivå och 2) framåtblickande förmåga. Ansvarsmodellen bygger i stället på ett mer retrospektivt förhållningssätt - väljarna borde inte fästa för mycket vikt kring framtidslöften utan i stället blicka tillbaka och utvärdera faktiskt uppnådda resultat såväl som ansvaret för levererad policy (Johansson m.fl., 2014). I teorin betonas att väljarna sannolikt hade haft andra åsikter om de hade haft högre kunskapsnivåer kring de specifika politiska frågorna. Därmed bör de mer konkreta policybesluten i större mån överlåtas till "experterna", det vill säga politikerna själva. Johansson m.fl. (2014) formulerar detta så här: "Väljarnas påstådda oförmåga att greppa de stora politiska framtidsvisionerna kompenseras genom att de väntar tills de efterklokt kan observera vilka resultat politiken faktiskt mynnat ut i." (Johansson, 2014, s. 21). I kontrast till mandatmodellen bygger alltså ansvarsmodellen på en retrospektiv analys av uppnådda resultat, i en förhoppning att ett väl fungerande ansvarsutkrävande ska ge politikerna incitament att hålla sina löften.

Undvikande av ansvar

Politiker kan använda sig av det som kallas för "blame avoidance" för att tona ner sitt eget ansvar kring genomförd policy. Det kan till exempel vara att framhäva externa faktorer som globala trender eller konflikter i världen, eller lyfta fram oppositionens ansvar i ett problem. De kan även framhäva egna framgångar i stället för att svara på kritik, för att styra bort fokus från det egna ansvaret. Dessutom kan de använda vaga formuleringar eller kollektiva termer ("samhället" eller "det internationella samfundet") för att undvika att peka ut det egna partiet/regeringen som ansvariga (Hansson, 2015). Dock är en av de vanligaste blame

avoidance-strategierna att flytta skulden till politiska motståndare. Tillsammans med detta kan också politiker föreslå lösningar som låter handlingskraftiga men som kanske saknar substans i realiteten, ibland kallad signalpolitik eller retoriska vallöften, för att få sig själva att låta extra handlingskraftiga (Weaver, 1986).

3. Metod

3.1. Kvalitativ textanalys

För att besvara forskningsfrågorna kommer jag att använda mig av en kvalitativ textanalys. Det är en passande metod när det gäller att bringa reda och lyfta fram mening ur en text på ett systematiskt sätt och samtidigt fånga den nyanserade bilden av olika teman (Esaiasson m.fl., 2024). Eftersom min forskningsfråga rör hur partiledarna använder sina tal för att kommunicera med väljarna, är det av vikt att kunna analysera både vad som sägs och sättet det sägs i kontexten. En kvalitativ textanalys gör det möjligt att undersöka hur partiledarna framställer sig själva och sin policy genom budskapen mellan raderna. Metoden gör det också enkelt att, med hjälp av ett analysverktyg, klassificera vaga eller starka formuleringar kopplade till löften samt eventuella referat till den kommande eller föregående mandatperiodens policyimplementeringar.

Ett analysschema är centralt i en kvalitativ textanalys. När detta skapats fungerar det som ett styrinstrument för undersökningen och guidar forskaren i vad den ska leta efter och hur denne sedan ska tolka fynden. I första hand bör en bestämma om analysschemat ska byggas utifrån redan existerande definitioner av begrepp eller försöka utveckla nya (Esaiasson m.fl., 2024). Min analys utgår från ett deduktivt arbetssätt där tidigare forskning hjälper till att urskilja vilka begrepp och frågor analysen kommer att bygga på; dessa begrepp är politisk kommunikation, vallöften och ansvarsutkrävande.

Jag anser att en idealtypsanalys är den mest lämpliga analysmetoden för att analysera talen för att svara på min forskningsfråga. En idealtyp är en hypotetisk renodlad version av en företeelse eller ett fenomen. Grunden för denna typ av analys är att undersöka hur nära ett fenomen i verkligheten kommer denna eller dessa renodlade versioner (Esaiasson m.fl., 2024). Partiledartal kan innehålla många olika teman och inte sällan snabbt hoppa mellan olika ämnen. Ett idealtypiskt ramverk anser jag hjälper till att fokusera på centrala aspekter och därmed också filtrera bort detaljer som är irrelevanta för frågeställningen. Då kan det också bli enklare och

tydligare att se både mönster och variationer i de olika talen. I min analys studerar jag samtida fall av ett fenomen, vilket påverkar utformningen av mitt analysredskap. Om jag hade velat studera något över längre tid hade kanske ett mer dimensionellt tänk till exempel passat bättre för att se förändringar fram och tillbaka på en skala över tid. Till sist använder jag mig av idealtypsanalys för att det fungerar som ännu ett verktyg för att konkretisera begrepp som är breda och diffusa. Genom att skapa tydliga ramar för vad som kännetecknar olika idealtyper blir kopplingen mellan teorin och undersökningsmaterialet ännu tydligare. För att konstruera idealtyperna utgår jag från det teoretiska ramverket ovan. [1]

En alternativ metod hade kunnat vara en kvantitativ innehållsanalys, där en kodning hade kunnat skapas med hjälp av särskilda nyckelord som ”lovar”, ”ansvar” eller liknande för att undersöka hur ofta de förekommer. Dock anser jag att en av studiens premisser är att dessa ord inte alltid är så tydligt urskiljbara eller uttalade, vilket gör kvantitativ innehållsanalys till en mindre fördelaktig metod.

3.2. Analysverktyg

Frågorna jag genomgående ställer till texterna är följande:

Politisk retorik:

- Vilken typ av kommunikation dominerar talet? Är den sakpolitisk, strategisk eller vill den framkalla känslor? Hur ofta används till exempel ”vi” och ”dem”-retorik? Väver talarna in mycket berättelser för att framkalla känslor hos lyssnaren? Vilka retoriska strategier används? Övertalningsord? Deterministiska argument?

Mandatsökande (Vallöften):

- Finns det konkreta, testbara vallöften; eller är de mer diffusa och/eller retoriska? Är vallöftena *centrala* i talet? Är vallöftena utformade för att skapa entusiasm eller lugn hos väljarna? Används vaga eller kraftfulla formuleringar? Finns inslag av kontrastering (”Vi lovar X till skillnad från dem som lovar Y”)? Refererar talaren till tidigare löften?

[1] Till uppsatsen har generativ AI använts för konsultation kring utformningen av ett analysverktyg utifrån mitt teoretiska ramverk. Inget av texten har skrivits med hjälp av generativ AI.

Ansvarsutkrävande:

- Hur mycket vikt läggs på att kritisera motståndare? Nämns eller undviks tidigare misslyckanden eller framgångar? Betonas egna lösningar eller kritiseras mest motståndare? Om oväntade händelser nämns, används de som en förklaring till politikens begränsningar, eller snarare som en anledning att driva förändring? Nämns väljarens roll av talaren? Uppmanas det att hålla partier ansvariga genom att ”minnas” tidigare prestationer från det egna eller andra partier?

Utifrån tidigare forskning operationaliserar jag de tre idealtyperna som följande:

Sakpolitisk kommunikation: Talen fokuserar på konkreta policyförslag inom specifika policyområden. Argumentationen är baserad på fakta, och använder konkreta vallöften som är specifika och mätbara.

Strategisk positionering: Talen fokuserar på det politiska spelet och har mycket inslag av position jämfört med motståndare. Kommunikationen handlar främst om att framhäva partiets styrkor och vallöftena är vaga, menade för att skapa tolkningsutrymme för väljaren. Ansvarsutkrävande sker mot andra aktörer genom kritik.

Känslobaserad kommunikation: I talen framhävs emotionella narrativ och storytelling för att engagera väljare, där fokus ligger på att skapa en känslomässig respons snarare än på konkreta policyförslag. Retoriska vallöften (övergripande och eventuellt orealistiska) används och ansvar undviks genom att till exempel skifta fokus till något annat.

Begrepp	**Sakpolitisk kommunikation**	**Strategisk positionering**	**Känslobaserad kommunikation**
Politisk retorik	**Sakpolitisk kommunikation** Fokus på konkreta policyförslag och argumentation baserad på sakfrågor.	**Strategisk kommunikation** Fokus på det politiska spelet och positionering gentemot “motståndare”.	**Storytelling** Användning av känslomässiga narrativ och storytelling för att engagera väljarna.

Mandatsökande	**Konkreta vallöften** Specifika, mätbara löften.	**Diffusa vallöften** Vaga eller övergripande löften som ger utrymme för tolkning.	**Retoriska vallöften** Väldigt övergripande löften som eventuellt inte är realiserbara i praktiken.
Ansvarsutkrävande	**Självreflekterande ansvarsutkrävande** Redogörande och/eller ansvarstagande för tidigare genomförda åtgärder.	**Förnekande ansvarsutkrävande** Fokus på motståndares misslyckanden eller allmän kritik av andra aktörer.	**Undvikande av ansvarsutkrävande** Duckande av ansvar eller skiftande av fokus till framtida visioner.

Figur 2 - Analysverktyg

3.3. Urval av material

Vid urvalet av material finns det många parametrar att ta hänsyn till. Esaiasson m.fl. (2024) menar att en till exempel kan välja material som ska representera en "typisk" bild av det som ska undersökas. Mitt urval grundar sig i denna tanke då jag väljer att analysera tal från Sveriges två största partier Moderaterna och Socialdemokraterna. Då Almedalsveckan är ett återkommande fenomen vill jag också i någon mån ha med tal från olika perioder, utan att offra aktualiteten i min analys.

Jag har valt att analysera partiledartal från både regerings- och oppositionsställning. Tal från partiledare i opposition kan ge insikter i hur den sittande regeringen kritiseras, samt i hur partier kommunicerar sina ambitioner att ta över makten. När ett parti i stället befinner sig i regeringsställning möjliggörs en analys av hur partiledaren positionerar sig i det politiska landskapet, samt i vilken utsträckning denne betonar löftesuppfyllelse och ansvarstagande för regeringens beslut. Jag analyserar tal från både Socialdemokraternas och Moderaternas partiledare under samma år. Detta minskar risken för att resultaten påverkas av yttre faktorer, såsom det dåvarande politiska klimatet, snarare än av partiernas kommunikationsstrategier.

Jag har även valt att fokusera på tal från valår. Under dessa år har partierna mycket att vinna eller förlora, vilket kan förstärka retoriska mönster och göra ansvarsutkrävande mer centralt.

Valåren utgör dessutom de mest intensiva perioderna för politisk retorik, vilket gör dem särskilt relevanta för min analys. Som tidigare nämnt vill jag undvika att basera undersökningen på för gamla tal. Samtidigt är jag medveten om att även tal från samma år kan påverkas av det allmänna politiska klimatet, som enligt min uppfattning har förändrats avsevärt under det senaste decenniet. För att kunna belysa i vilken grad Almedalstalen påverkas av sådana yttre faktorer väljer jag därför att inkludera tal från olika år; jag har valt två olika valår där valet lett till ett maktskifte. Slutligen anser jag att analysen berikas av att olika partiledare ingår i materialet. Med dessa överväganden som grund har följande tal valts ut för analys:

- Stefan Löfvén (S), 2014 (Opposition)
- Fredrik Reinfeldt (M), 2014 (Regeringsställning)
- Ulf Kristersson (M), 2022 (Opposition)
- Magdalena Andersson (S), 2022 (Regeringsställning)

Jag anser att dessa tal är centrala för att besvara undersökningens frågeställning, men också genomförbart inom undersökningens ramar.

3.4. Analysarbetet

Analysarbetet sker i tre steg. Dessa är:

1) Sortering av material: Först kommer talen transkriberas om de inte finns att tillgå i skrift, och sedan läsas i sin helhet utan kodning. Detta för att skapa en bild av talet som helhet och dess centrala budskap. Därefter läses talen igen och delar jag som läsare intuitivt finner intressanta för min frågeställning stryks under. Därefter går jag igenom talet en eller flera gånger till, och sorterar dessa intressanta delar i de tre kategorierna ansvarsutkrävande, politisk retorik och mandatsökande/vallöften.

2) Tematisk analys: Olika passager urskiljs och placeras ut inom olika teman. Efter detta görs en översikt kring innehållet i varje enskilt tal, för att sätta in de olika delarna av talen i analysverktygets idealtyper på ett pedagogiskt sätt. Detta skapar en tabell/karta som sen lägger grunden för den slutgiltiga analysen.

3) Urval av belysande citat: Ett urval av passager aktuella för referat och/eller citat sker för att kunna belysa eventuella tematiska mönster och för att kunna stärka argumentationen kring svaret på uppsatsens frågeställning.

3.5. Metodologiska begränsningar

En begränsning med en kvalitativ textanalys är att forskarens tolkningar i någon mån alltid är subjektiva oavsett analysschema. Olika forskare kan dra olika slutsatser från samma material, vilket kan påverka hur resultaten kan återskapas. Även om undersökningen har vissa begränsningar när det gäller generaliserbarhet, menar jag att det till viss del ligger i forskningsfrågans natur. Politiska tal är något av det mest konkreta från Almedalsveckan, men de är aldrig helt statiska eller oberoende av sin kontext – de påverkas alltid av kultur, politiskt klimat och sammanhang, vilket i sig påverkar generaliserbarheten. Eftersom metoden dessutom ofta bygger på ett begränsat antal dokument kan det påverka hur långt resultaten sträcker sig. Därför är det viktigt att noggrant välja material. I denna studie har jag valt att analysera de största partiernas tal och inkluderar exempel från både opposition och regeringsställning under olika år. Mindre partier har uteslutits, vilket kan påverka studiens generaliserbarhet. Samtidigt kan inkluderingen av mindre partier innebära andra metodologiska utmaningar, då deras maktställning kan förändras mycket på kort tid. Detta kan medföra en större benägenhet att anpassa retoriken efter rådande politiska förhållanden, vilket skulle kunna påverka analysens jämförbarhet över tid.

4. Resultat och analys

I denna del presenteras analysen av de fyra utvalda Almedalstalen utifrån de tre dimensionerna politisk retorik, mandatsökande och ansvarsutkrävande. Analysen baseras på det tidigare presenterade analysverktyget där de tre idealtyperna sakpolitisk kommunikation, strategisk positionering samt känslobaserad kommunikation återfinns. För att min hypotes ska få stöd krävs att talen uppvisar betydande likheter i typ av retorik, formulering av vallöften samt typ av ansvarsutkrävande. Om däremot tydliga skillnader återfinns kan det tala för att andra faktorer, som partistrategi, ideologi eller maktposition, har större påverkan än själva Almedalsformatet.

4.1. Politisk retorik

Fredrik Reinfeldt använder en retorik som väver samman emotionella och humoristiska inslag, vilket bidrar till att skapa en nästintill vänskaplig relation till väljarna. Han refererar återkommande till ”mina vänner” när han talar till publiken och uttrycker hur han och partiet tror på publikens (medborgarnas) insatser för Sverige – oavsett deras yrke. I talets inledning visar han stor ödmjukhet:

”Jag vill faktiskt säga tack till er allihop. Det här är en högtidsstund i en demokrati. Människor har samlats för att lyssna på en person som åtminstone anser att han har ett budskap att framföra.” (Reinfeldt, 2014)

Förutom det tydliga försöket att skapa en relation till väljarna, innehåller Reinfeldts tal från 2014 inte särskilt mycket känslomässig kommunikation. Innehållet är genomgående inriktat på Moderaternas och Alliansens politik, även om det stundtals är mer visionärt än konkret sakpolitiskt. Eftersom Reinfeldt talar i egenskap av regeringschef, bygger talet ofta på en struktur där positiva resultat från regeringens arbete lyfts fram, tätt följt av en påminnelse om kvarstående problem. Ett exempel:

> Vi har använt en urstark svensk ekonomi för att hålla uppe efterfrågan och dämpa skadeverkan. Vi har gjort det på ett sätt där vi samtidigt har kunnat minska våra skulder och vi har bland Europas starkaste offentliga finanser. Över detta är jag stolt, men det är något som nu också måste försvaras. Vi har nu underskott […]. (Reinfeldt, 2014)

Här balanserar han mellan att visa upp tidigare framgångar och samtidigt peka på varför det krävs fortsatt förtroende för ytterligare en mandatperiod. Senare i talet betonas detta ännu tydligare:

”Därför säger jag till er. Moderaterna vet vad som är viktigast.” (Reinfeldt, 2014)

Detta kan tolkas som ett sätt att inge lugn och trygghet hos väljarna. Utifrån analysverktyget hamnar hans tal mellan **sakpolitisk** och **strategisk** kommunikation.

I Stefan Löfvéns tal från 2014 märks ett tydligare inslag av **storytelling**, som används för att väcka känslor hos lyssnaren. Exempelvis:

”Igår ringde klockorna här i Visby. Precis som de gjorde i Jönköping på 1 maj. De ringer för att varna för fara. De ringer för samling och motstånd.” (Löfvén, 2014)

Här används klockringningen som en symbol för det hot Löfvén menar att Sverige står inför – ytterligare år med en högerregering och ett växande Sverigedemokraterna. Det skapar en dramatisk effekt och frammanar känslan av oro och hot. Även mer konkreta, känslomässiga exempel förekommer:

> I Stockholm berättar en barnmorska hur hon förlöst en kvinna på en handikapptoalett. I Skåne har föräldrar och barn kommit till akuten, och mött kaos. Och över hela landet har människor som får besked om cancer fått vänta, utan att veta när de ska få börja sin behandling. (Löfvén, 2014)

Genom dessa berättelser vill Löfvén illustrera den kris han menar att välfärden befinner sig i under Alliansens styre. Detta avslutas med orden:

”Detta är minnesplaketten över alliansregeringen, 2006 till 2014. Adjö.” (Löfvén, 2014)

Detta uttalande fungerar sannolikt som en retorisk punkt som skapar en känsla av lättnad – en sorts slutpunkt på en epok som Löfvén menar bör avslutas. Ulf Kristerssons tal från 2022 är i högre grad präglat av **strategisk kommunikation**, där mycket fokus ligger på att kritisera motståndarna. Exempelvis frågar han retoriskt:

”Men kan Sverige i längden leva med en regering som inte får något gjort? En regering som hakar sig fram dag för dag, ur hand i mun, med hjälp av ständigt nya akut-uppgörelser med politiska vildar, centerpartister och vänsterpartister?” (Kristersson, 2022)

Samtidigt framhäver han sin egen partiposition och ledarskapsförmåga:

> Sverige är nu på väg in i Nato. Vattenfall planerar nu för ny svensk kärnkraft. Lilla hjärtats död berörde oss alla. Men nu ändras lagen så att socialt utsatta barn skyddas bättre. […] helt olika frågor – men med en gemensam nämnare: Moderaterna. Vi visade vägen. Vi samlade majoritet. (Kristersson, 2022)

Här använder han olika politiska exempel med syftet att framställa Moderaterna som den samlande och drivande kraften, även i opposition. Referensen till ”lilla hjärtats död” fungerar som ett känslomässigt exempel för att förstärka partiets handlingskraft. Även deterministisk retorik förekommer, som i:

”För när vi har gjort det vi måste, då ska vi göra det vi vill.” (Kristersson, 2022)

Här antyds att vissa åtgärder är nödvändiga, och att ett ordnat samhälle är en förutsättning för framtida reformer – en logik där Moderaterna positionerar sig som de enda som kan skapa denna ordning. Magdalena Anderssons Almedalstal från 2022 innehåller däremot relativt få tydliga retoriska strategier. Det är generellt visionärt, med fokus på socialdemokratisk ideologi och värderingar. Hon beskriver samtidens stora kriser på ett känslomässigt sätt:

> Precis när smittspridningen dämpats så startade Vladimir Putin sin hänsynslösa invasion av ett fredligt och demokratiskt Ukraina. Krig. i Europa. Städer under attack och barn i skyddsrum. Säkert var det många svenskar som kramade sina barn en extra gång då och tänkte precis som alla föräldrar tänker oavsett land: inget får hända dig. (Andersson, 2022)

Hon kopplar detta vidare till Sveriges Nato-ansökan och behovet av ett starkt totalförsvar. Även om hon berör känslor, upplevs det inte som överdrivet – snarare återhållsamt. Talet innehåller inte heller mycket sakpolitisk argumentation, men gör konkreta referenser till vardagliga situationer:

> Svensk välfärd är tvärtom väldigt konkret. Den går till och med att höra. En knackning på dörren innan hemtjänsten kliver in för att hjälpa till med dagens mediciner. Steg i sjukhuskorridoren när undersköterskan halvspringer till ett rum där någon larmat. Småprat i kapprummet när ett barn får en extra kram av förskolepersonalen efter en jobbig morgon. Så låter svensk välfärd. (Andersson, 2022)

Genom att konkretisera politiken på detta sätt kan väljarna lättare relatera till den. Det stärker också talarens trovärdighet, då det antyder förståelse för hur politiken faktiskt påverkar människors vardag – en trovärdighet som i sin tur kan öka övertygelsens kraft. Hennes tal hamnar i analysschemats tabell mellan **strategisk kommunikation** och **storytelling**.

Sammanfattningsvis använder Reinfeldt en vänskaplig och ödmjuk ton med inslag av humor och fokuserar främst på regeringens resultat och behovet av ett fortsatt förtroende. Stefan Löfvén använder i stället en mer känslomässig retorik där han beskriver en välfärdskris och skapar dramatik för att kritisera Alliansen. Kristersson lägger fokus på strategisk kommunikation och oppositionell kritik men använder även känsloladdade exempel för att framhäva Moderaternas handlingskraft. Magdalena Andersson använder en något emotionell återhållsam, men visionär, retorik. Hon kontrasterar det dock med vissa konkreta exempel från vardagen för att skapa igenkänning. Retoriken skiljer sig därmed åt mellan talen.

4.2. Mandatsökande

Vallöften spelar en viktig roll i partiledarnas tal, men de uttrycks på olika sätt och i varierande grad av konkretion. Fredrik Reinfeldt använder sig av relativt konkreta löften, vilka följer ett tydligt mönster där han både blickar bakåt – mot vad regeringen har åstadkommit – och framåt – mot vad som återstår att göra. Han lyfter utmaningar för grupper som äldre, personer från andra länder eller de med funktionsnedsättningar, och kopplar dessa till konkreta förslag:

> Därför tänker vi, om vi får fortsätta, lägga förslag som möter just den situation som stora grupper, som står en bit från arbetsmarknaden, har som utmaning. Alltså mer resurser och tydligare krav på att lära sig svenska snabbt och tidigare för de som kommer från andra länder. Mer insatser till Samhall [...] (Reinfeldt, 2014)

Genomgående återkommer också specifika sakpolitiska förslag i Reinfeldts tal, till exempel:

”Vi vill förlänga grundskolan till en tioårig grundskola med sexårsstart, […] Vi vill också ha mer matematikundervisning.” (Reinfeldt, 2014) samt ”Vi vill förstärka resurserna till försvaret [...] så att vi får mer övningsverksamhet, så att vi får mer resurser i flygtimmar, [för att] kunna använda våra marina stridskrafter.” (Reinfeldt, 2014)

I kontrast till detta lägger Stefan Löfvén större vikt vid att formulera en vision om ett framtida Sverige under socialdemokratisk ledning – en vision som syftar till att skapa hopp och entusiasm. Löftena har ofta en ideologisk prägel och uttrycks genom symboliska eller emotionellt laddade formuleringar:

> Vi ska forma samhället så som vi vill att en bra familj ska vara. Utan konservativa normer, förakt och främlingskap. Men med kärlek, samarbete och respekt, […] och du lämnar aldrig din syster i fattigdom eller fas 3, […] det är modern solidaritet. (Löfvén, 2014)

Här går det att läsa in både en trygghetsvision och en kritisk känga till Reinfeldts regering. Det finns även inslag av mer konkreta löften – till exempel:

”Vi ska minska klasserna med upp till fem barn under de första åren i skolan” eller ”vi ska stärka järnvägen” – men dessa är färre i relation till de mer ideologiskt färgade delarna.

Flera av Löfvéns uttalade löften är dock svårtolkade och vaga, exempelvis:

”Här finns en stor uppgift för den feministiska regering vi ska bilda. Sverige ska vara en feministisk förebild i världen. Människor ska behandlas som människor. Det är inte bara vårt löfte. Det är vår plikt.” (Löfvén, 2014)

Detta väcker frågor om vad en "feministisk regering" innebär i praktiken, då konkreta policys för att förverkliga detta knappt nämns.

Ulf Kristerssons tal innehåller också delar som kan tolkas som vallöften, men dessa är ofta retoriska och diffusa till sin karaktär. I stället läggs stort fokus på att måla upp bilden av det Sverige han vill skapa:

”Tänk tanken på allt Sverige skulle kunna vara idag – för den tanken rymmer också allt som Sverige skulle kunna bli imorgon. […] Ett Sverige utan gängvåld och klanvälden, där lagen och jämställdheten gäller alla.” (Kristersson, 2022)

Detta är exempel på vad som i mitt analysschema benämns som **retoriska vallöften** – formuleringar som väcker känslor och antyder ett politiskt mål, men som inte säger mycket om *hur* dessa mål ska uppnås. Vissa delar av talet innehåller dock mer konkreta förslag:

”Inför nästa mandatperiod går vi till val på ett skattehöjarstopp. […] Jag vill sänka några precisa skatter. Jag vill sänka skatten på ISK […] Jag vill sänka skatten på de lägsta inkomsterna […] och jag vill sänka reduktionsplikten.” (Kristersson, 2022)

Trots dessa inslag är de konkreta vallöftena i minoritet. Retoriska vallöften dominerar, där syftet verkar vara att inge trygghet och framtidstro snarare än att ge ett detaljerat handlingsprogram.

I Magdalena Anderssons tal från 2022 är vallöftena inte en särskilt framträdande del. Fokus ligger i stället på att summera den gångna mandatperioden och de yttre faktorer som påverkat Sverige, i kombination med betoning på värderingar som gemenskap och solidaritet. Även om konkreta sakpolitiska åtgärder nämns i förbifarten, uttrycks löftena oftare som känslomässiga försäkringar:

”Och så länge jag är statsminister kommer vi att lindra konsekvenserna av Putinpriserna – men aldrig med en ansvarslös överbudspolitik.” (Andersson, 2022)

En tydlig tendens i talet är att kraftfulla, målmedvetna formuleringar inte alltid följs av konkret politik. Exempelvis:

”Vi ska knäcka gängen och bryta segregationen.” (Andersson, 2022)

Här kommuniceras en tydlig vilja, men utan detaljer om tillvägagångssätt. Därtill används kontrastering gentemot oppositionen för att förstärka bilden av Socialdemokraternas regering som det ansvarstagande alternativet:

”Det finns en tydlig skiljelinje mellan oss och de högerkonservativa. De pratar gärna om fler poliser och där är vi överens – men de vägrar lyssna på vad polisen faktiskt säger: för att stoppa gängen måste vi stoppa nyrekryteringen.” (Andersson, 2022)

Här positionerar sig Andersson tydligt i förhållande till motståndarsidan och lyfter fram ett mer långsiktigt, värderingsdrivet perspektiv.

Sammanfattningsvis formulerar Reinfeldt konkreta och tydligt strukturerade vallöften, vilka ofta är kopplade till identifierade samhällsutmaningar och inte sällan innehåller konkreta åtgärdsförslag. Löfvén betonar snarare ideologiska visioner och emotionellt laddade formuleringar, där hans löftesretorik verkar syfta till att skapa hopp och framtidstro - vilket gör vissa löften vaga och svårtolkade. Kristerssons tal innehåller retoriska vallöften med stark känslomässig laddning - några mer konkreta förslag förekommer, men dessa är i minoritet. Anderssons tal präglas av värderingsdriven retorik och domineras snarare av en summering av mandatperioden än tydliga vallöften. Hon kontrasterar sig dock tydligt mot oppositionen och framställer Socialdemokraterna som det långsiktigt ansvarsfulla alternativet.

4.3. Ansvarsutkrävande

I Reinfeldts tal från 2014 framträder ett genomgående **självreflekterande ansvarsutkrävande**. Som tidigare nämnt följer han ett tydligt mönster där han deklarerar vad hans regering har åstadkommit, för att därefter lyfta kvarstående utmaningar inom det aktuella politikområdet och hur dessa bör tacklas – givet att han får fortsatt förtroende. Genom humoristiska inslag markerar han att regeringen bär ansvar för policyförändringar, exempelvis inom skolsystemet. Ett exempel är hans berättelse om skolbesök han gjort under våren, där han möttes av barns reaktioner på de reformer som genomförts:

> Okej, så nu kom du alltså hit, den här farbrorn och berättar för oss att du har ansvar för det här nya betygssystemet, där alltså A kräver mer än MVG? Stämmer det? – Ja. Och nu säger du att det ska bli mer matematikundervisning? – Ja. Alltså, vilken planet är du från? (Reinfeldt, 2014)

På detta svarar han:

”Då vill jag bara säga: Jag hör vad ni säger. Ni kommer tacka mig i framtiden.” (Reinfeldt, 2014)

Med ett lugnt och trygghetsinducerande tonfall signalerar han kontroll och kompetens, med att underliggande budskap om att han förtjänar fortsatt mandat. Det finns dock även inslag av kritik riktad mot oppositionen. Även om dessa inte är överdrivet tydliga går det att urskilja pikar. Exempelvis:

”Jag har ju vänner i politiken. Det är andra som saknar det. Igår berättade jag, Jan, Annie och Göran om […]” (Reinfeldt, 2014)

Här lyfter han betydelsen av samarbete inom politiken och antyder att oppositionen saknar det välfungerande samarbete som Alliansen har haft och vill fortsätta bygga vidare på. I samma del av talet finns även ett ironiserande tonläge när han beskriver förslag från de rödgröna, och hur de röstat emot Alliansens initiativ – vilket förstärker en bild av dem rödgräna som inkonsekventa. Över lag är talet präglat av ansvarstagande, dock saknas tydliga referenser till oväntade händelser under mandatperioden eller till väljarnas roll i ansvarsutkrävandet.

Löfvéns tal från 2014 däremot innehåller mycket lite fokus på vad den egna sidan åstadkommit under mandatperioden. Det hamnar därför i kategorin **undvikande ansvarsutkrävande**, där ansvar för tidigare politik duckas till förmån för framtidsvisioner. Fokus ligger nästan uteslutande på framtiden, även om kritik riktas mot dåvarande regeringen:

> I åtta år har vi haft en regering som lagt nästan all vaken tid, och nästan alla våra nya resurser på att sänka skatten. […] Det är själva antitesen till den solidaritet som gjort Sverige starkt. Det är ett förbannat uppdelande i vi och dom, starka och svaga, syndabockar och särintressen. Och resultatet går att sammanfatta i sex ord: Arbetslösheten steg. Skolresultat sjönk. Välfärden brast. (Löfvén, 2014)

Här synliggör han ideologiska skiljelinjer, där skattesänkningar symboliserar Alliansens politik, i kontrast till den socialdemokratiska solidaritet han vill återupprätta. Även om kritiken är skarp, förnekar han inte nödvändigtvis ansvar, eftersom han inte kommenterar specifik politik där Socialdemokraterna hade agerat annorlunda. Hade Löfvén exempelvis sagt: ”Regeringen genomförde X, men vi hade i stället gjort Y”, skulle detta lättare kategoriseras.

Sammanfattningsvis använder Löfvén ett starkt känslomässigt tilltal där berättelser och symboler skapar en vision om framtiden. Alliansens åtta år vid makten beskrivs dystert, och det kontrasteras med löften om ett bättre Sverige. Hans Almedalstal från 2014 placeras därför inom idealtypen känslobaserad kommunikation. I Kristerssons tal från 2022 lyfts däremot både aktuella samhällsproblem och tidigare kriser fram som centrala teman. Kritiken mot regeringen är tydlig, och han ifrågasätter både deras politik och deras sätt att förklara konsekvenserna av den:

”Det ena alternativet – på min sida – ser vad ständigt stigande priser gör med människors vardag, […] på andra sidan en spretig vänsterkartell, som drar motsatt slutsats. Som skyller på Putinpriser, men döljer vad de själva har gjort.” (Kristersson, 2022)

Här lägger han ansvaret för prishöjningar på regeringen, och menar att de försöker skylla ifrån sig genom att peka på externa händelser – i detta fall kriget i Ukraina. Vidare uppmanar han väljarna att aktivt utkräva ansvar från sina politiker:

> I mitt parti pratar vi ofta om skyldigheter. Men idag vill jag säga något om vad du som medborgare har rätt att kräva av oss, som ber om ditt förtroende att få leda vårt land. […] Man måste också själv utkräva ansvar när misstag begås och felsteg sker. (Kristersson, 2022)

Detta speglar en tydlig ansvarsstrategi där han betonar vikten av att medborgare håller politiker ansvariga. Det skapas en ömsesidig relation där väljaren får en aktiv roll. Samtidigt blir det ett exempel på **förnekande ansvarsutkrävande** – där fokus läggs på motståndarnas misslyckanden snarare än egna misstag – men detta kan också ses som typiskt för oppositionsretorik. Kristerssons tal domineras därmed av strategisk kommunikation där han positionerar sitt parti mot den sittande regeringen genom hård kritik. Det kännetecknas av förnekande ansvarsutkrävande men också en tydlig uppmaning till ansvarstagande från väljarna. Almedalstalet från 2022 placeras därför inom idealtypen strategisk positionering.

I kontrast till detta framhäver Andersson i sitt Almedalstal från samma år tydligt de policyförändringar den sittande regeringen genomfört. Tidigare framgångar lyfts fram i relation till vallöften:

”Vi ska knäcka gängen och bryta segregationen. […] De hotar Sverige. Därför har vi Socialdemokrater skärpt över 70 straff och kriminaliserat 30 handlingar. Vi genomför en historisk utbyggnad av polisen och hela rättsväsendet.” (Andersson, 2022)

Denna typ av formulering förmedlar trygghet och erfarenhet. Den ger också en känsla av kontinuitet: att den rödgröna regeringen har påbörjat något viktigt och bör få mandat att slutföra det. Vidare har mandatperiodens kriser en tydlig plats i talet. Pandemin och kriget i Ukraina används dels för att motivera viss politik, dels som förklaringar till svårigheter. Exempelvis diskuteras höjda priser på mat och el som en effekt av kriget, men det kopplas också till långsiktiga lösningar – som utbyggnaden av totalförsvaret.

Väljarnas roll i ansvarsutkrävandet uttrycks inte lika direkt som hos Kristersson, men Andersson talar genomgående om medborgare som ansvarstagande och delaktiga samhällsbyggare. Hon använder inkluderande språk och återkommande tilltal som ”vänner”, vilket signalerar en stark värdegemenskap.

Sammanfattningsvis utövar Reinfeldt ett självreflekterande ansvarsutkrävande, där han tydligt redogör för vad regeringen åstadkommit. Han använder humor och personliga berättelser för att visa på ansvarstagande och kritiken mot oppositionen är subtil. Löfvén fokuserar på framtidsvisioner, snarare än att reflektera över den tidigare mandatperioden. Kristersson använder delvis förnekande ansvarsutkrävande genom att lägga skulden för samhällsproblem på den sittande regeringen. Han kritiserar regeringens bortförklaringar och manar medborgarna att själva utkräva ansvar av politiker det är en strategisk retorik, präglad av oppositionspositionen, där väljaren får en aktiv roll i ansvarsprocessen. Anderssons tal innehåller ansvarstagande i form av policyredovisning, och hon lyfter även mandatperiodens kriser för att legitimera vissa svårigheter. Väljarnas ansvar antyds mer indirekt genom en inbjudande retorik, där medborgaren ses som en delaktig samhällsbyggare.

4.4. Sammanfattad analys

Syftet med studien är att undersöka hur partiledarna använder sig av sina Almedalstal, för att därefter kunna dra slutsatser kring Almedalsveckan som institution i svensk politik. När jag har utgått från mitt analysverktyg har jag kategoriserat mitt urval av tal utifrån kategorierna politisk retorik, mandatsökande och ansvarsutkrävande. Figuren nedan visar var jag placerat de olika talen utifrån diverse kategori.

Begrepp	Sakpolitisk kommunikation	Strategisk positionering	Känslobaserad kommunikation
Politisk retorik	**Sakpolitisk kommunikation**	**Strategisk kommunikation**	**Storytelling**
Mandatsökande	**Konkreta vallöften**	**Diffusa vallöften**	**Retoriska vallöften**
Ansvarsutkrävande	**Självreflekterande ansvarsutkrävande**	**Förnekande ansvarsutkrävande**	**Undvikande av ansvarsutkrävande**

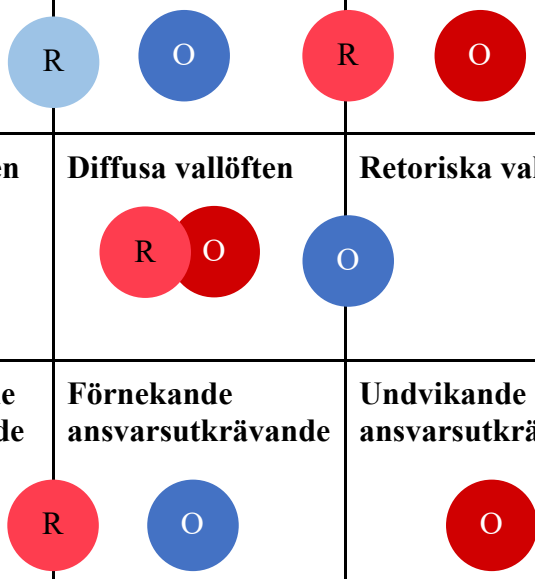

Figur 3 - De blå cirklarna indikerar tal från Moderaterna. Ljusblå är Reinfeldt (2014) och mörkblå är Kristersson (2022). Röda cirklar indikerar tal från Socialdemokraterna, där mörkare röd är Löfvén (2014), och ljusare röd Andersson (2022). Bokstaven "R" indikerar regeringsställning och bokstaven "O" indikerar opposition.

Vid analys av källmaterialet konstateras inga mönster inom kategorierna som är gemensamma mellan alla Almedalstal oberoende av yttre faktorer som regerings-/oppositionsställning eller partitillhörighet. Både bland de blå cirklarna (Moderaterna) och de röda cirklarna (Socialdemokraterna) är spridningen i tabellen förhållandevis stor. Generellt använde Fredrik Reinfeldt sig av en mer sakpolitisk kommunikation, medan Ulf Kristersson i större mån hamnade närmare strategisk positionering. Båda de Socialdemokratiska talarna hade större inslag av känslobaserad kommunikation, men även där fanns skillnader. En kan dock notera att de talarna som är i regeringsställning tenderar att ha mer inslag av sakpolitisk kommunikation, där bland annat självreflekterande ansvarsutkrävande återfinns i större mån. Även partitillhörighet verkar ha en (om än liten) inverkan på talens innehåll. Detta då talen från de Socialdemokratiska partiledarna innehåller en mer känslomässig och stundtals diffus retorik, medan de moderata partiledarnas tal har tyngre inslag av sakpolitik och/eller strategi.

5. Diskussion och Slutsats

5.1. Sammanfattning

Syftet med min undersökning var att öka förståelsen för fenomenet Almedalsveckan. Detta genom att analysera något konkret från Almedalsveckans tradition; hur partiledarna använder sina Almedalstal för att kommunicera med väljare. Undersökningen omfattar fyra centrala Almedalstal, från valåren 2014 och 2022, där valen ledde till regeringsskifte. Jag har utifrån tidigare forskning utformat ett analysredskap för kvalitativ textanalys. Min ursprungliga beskrivande hypotes var att det fanns ett mönster i hur talen utformas – oberoende av partifärg eller politisk position. På grund av Almedalens starka tradition i den svenska samhällsdebatten, antog jag att partiledare utformar sin kommunikation för att passa in i den traditionen – snarare än att sätta sin egen personliga prägel på det. Analysen har utgått från tre parametrar – Politisk retorik, mandatsökande och ansvarsutkrävande – med hjälp av vilka jag skapat en konceptuell modell som har använts som verktyg för att pröva min hypotes. Min forskningsfråga för undersökningen var ” *Använder olika Almedalstalare, oberoende av faktorer som partitillhörighet och politisk position, samma kommunikationsstrategier för sina Almedalstal?*

Resultatet visade dock ett oväntat mönster: snarare än att anpassa sig, verkar partiledarna i hög grad använda Almedalstalen som en arena för att uttrycka sin personliga stil och retorik. Det innebär att även om Almedalsveckan har en stark tradition och symbolik i svensk politik, så används den inte för att reproducera en enhetlig politisk kommunikationsform. Resultatet av undersökningen stödjer alltså inte min hypotes. Det leder dock till en omtolkning av Almedalsveckan som politiskt fenomen – kanske är det just variationen som utgör Almedalsmönstret.

Detta blir särskilt tydligt när det gäller användningen av vallöften. De förekommer i alla tal men är ofta diffusa och vaga i olika grad. I teorikapitlet såg vi att meddelanden som väljare anser vara vallöften i större mån är vaga (Dupont m.fl., 2019) och att modern demokrati emellertid tvingar politikerna att tona ner specifika ståndpunkter för att kunna nå ut till så många väljare som möjligt (Håkansson, 1999). Även om min studie bekräftar detta, så finns det inga mönster kring dessa formuleringar som är speciella för Almedalstalen, trots att Almedalsveckan ofta är startskottet för valrörelsen under valår. I relation till mandatmodellen blir detta intressant, eftersom modellen bygger på att partierna presenterar tydliga förslag och söker mandat att genomföra dessa. Tydligheten är en förutsättning för att väljarna ska kunna utvärdera partiernas agerande och avgöra om de har hållit vad de lovat. När vallöften i partiledartal formuleras på ett vagt sätt försvåras denna process. Det blir svårare för väljare att förstå vad partiet faktiskt lovar, vilket i förlängningen kan underminera möjligheten till ansvarsutkrävande – något som

mandatmodellen förutsätter. Detta tyder på en spänning mellan modellens ideal om tydlig åsiktsrepresentation och den strategiska verkligheten i politiska tal, där vaghet ibland verkar vara medveten. Talen fungerar också som redskap för ansvarsutkrävande, men detta tar olika form beroende på om partiet sitter i regering eller opposition. Detta går att förstå i relation till ansvarsmodellen, där väljarna förväntas utvärdera hur partierna har levererat på tidigare löften, och därefter belöna eller bestraffa dem i kommande val. I detta ljus blir Almedalstalen ett verktyg för retrospektiv legitimering för regeringspartier, medan oppositionspartier snarare använder talet för att uppmana till förändring och ansvarstagande gentemot sittande makthavare. Detta stärker bilden av att Almedalstalen inte utgör något unikt i sig, utan snarare fungerar som politiska tal i största allmänhet – anpassade efter partiets maktposition och det strategiska behovet att antingen försvara eller utmana den rådande politiska situationen.

I min analys framkommer olika strategier partiledarna använder för att skapa närhet till väljaren, men hur detta görs varierar kraftigt; från bildliga berättelser från verkligheten till humoristiska anekdoter eller allvarsamma sakpolitiska redogörelser. Olika strategier – samma mål: Att få väljarnas röst. Kärnan av uppsatsens problemformulering utmanas här: Är detta annorlunda för just Almedalstal? Svaret är att det fortfarande återstår att undersöka, genom att förhoppningsvis kunna använda denna beskrivande undersökning för en jämförelse med andra politiska tal. Hade analysen visat ett tydligare gemensamt mönster, hade det varit lättare att argumentera för att Almedalstalet utgör en unik form av politiska tal – men det stödet återfanns inte i detta material.

5.2. Slutsats

Min hypotes var att talen skulle vara liknande oberoende av yttre faktorer, vilket indikerar på en stark institutionell styrka hos Almedalsveckan som politisk arena. Denna ursprungliga hypotes fick inte stöd i undersökningen; vilket ifrågasätter idén om att veckan i sig skulle vara en stark institution med särskilda förväntningar på utformandet av talen. I stället visar analysen en framträdande variation i Almedalstalens innehåll. Detta innehåll verkar styras av partiledarnas personliga stil, partiets position i politiken och om de är i regeringsställning eller opposition. Detta ger dock upphov till en ny tanke – att mönstret för Almedalstalen snarare är denna personliga stil, och att Almedalsveckan eventuellt ändå är en formerande kraft för partiledarnas kommunikation. Kanske är det är just denna mer avslappnade och mer personliga stil som kontexten tillåter som är ”Almedalsmönstret”. Även om Almedalsveckan inte visade sig strikt forma en distinkt diskurs enligt min hypotes, går resultatet ändå att förstå utifrån diskursiv institutionalism. Almedalsveckan kanske i stället kan ses som ett exempel på hur

aktörer använder diskursiva resurser för att forma sin egen legitimitet – i detta fall genom personlig stil och innehåll. Detta är en hypotes som återstår att prövas i framtida undersökningar, förslagsvis genom en jämförelse med partiledartal utanför Almedalskontexten.

5.3. Reflektioner

I genomförandet av denna beskrivande studie har en kvalitativ textanalys använts, med utgångspunkt i idealtyper baserade på en egengjord konceptualisering av Almedalsveckan. Idealtyperna var tänkta som verktyg för att systematiskt undersöka om det fanns ett gemensamt mönster för hur talen utformas, och därmed pröva min hypotes kring Almedalsveckans institutionella styrka. Däremot hade analysen kunnat stärkas ytterligare genom att utveckla tydligare indikatorer i förväg för vad som kännetecknar varje idealtyp. Jag utgick inledningsvis från antagandet att inte alla dimensioner i varje idealtyp nödvändigtvis skulle återfinnas i källmaterialet. I efterhand framstår det därför som att analysen hade vunnit på ett mer flexibelt verktyg, där idealtyperna i stället brutits ner i separata dimensioner. Det hade kunnat underlätta tolkningen och bättre fånga variationen i materialet.

En av studiens utmaningar var att förankra mina förväntningar teoretiskt, eftersom det har utförts begränsad forskning specifikt relaterat till fallet Almedalsveckan. Därför behövdes mer generell forskning kring politisk retorik, mandatsökande (och vallöften specifikt) och ansvarsutkrävande för att bygga ihop en egen konceptualisering av Almedalsveckans partiledartal användas, vilket kan påverka studiens generaliserbarhet. Även om huvudmålet med undersökningen inte var att kartlägga Almedalstalens innehåll, så har konceptualiseringen medfört många viktiga observationer vilka bidragit till slutsatsen. Trots att argument finns kring min konceptualisering är den subjektiv och kan komma att kritiseras. Även studiens validitet påverkas av att konceptualiseringen till viss del bygger på egna tolkningar, då det inte finns någon etablerad analysmodell och/eller definition för att studera just detta fenomen. Om studien till exempel enbart hade fokuserat på förekomsten av vallöften i Almedalstalen hade en forskningsöversikt kring vallöftesforskning kunnat ge en tydligare analytisk ram. I stället har jag strävat efter att skapa en helhetsbild som inte tidigare har formulerats, vilket innebär metodologiska utmaningar. Jag menar dock att jag har definierat mina begrepp på ett systematiskt och transparent sätt, samt tydligt förklarat hur jag har använt relevant forskning för att skapa en begreppsram som är anpassad efter studiens syfte.

5.4. Implikationer och framtida forskning

Denna studie har försökt bidra till förståelsen av Almedalstalet som ett särskilt uttryck för politisk kommunikation i Sverige. Då tidigare forskning i liten utsträckning behandlat Almedalsveckan som en politisk kommunikationsarena, bidrar denna studie med en första systematisk analys av hur partiledare använder talen för att nå ut till väljare. Eftersom studiens analysverktyg bygger på en egengjord konceptualisering, finns det goda möjligheter att vidareutveckla och pröva dessa idealtyper i andra kontexter. Framtida forskning skulle kunna utveckla mer formaliserade indikatorer för varje parameter, eller använda kvantitativa innehållsanalyser för att testa förekomsten av olika teman i ett större material av partiledartal.

Resultatet av min undersökning visar att Almedalen verkar som en fri plats där partiledare själva väljer hur de vill använda talen – om det ska fokusera på känslor, strategi eller konkreta förslag. I ett vidare perspektiv väcker detta frågor om hur väljarna ska kunna jämföra, förstå och utkräva ansvar, när politisk kommunikation blir så beroende av personlighet och kontext. Hur lätt det är att hålla politiker ansvariga när mycket av kommunikationen blir t.ex. vag eller känslobaserad - särskilt under en tid då medier och kommunikationsformer förändras snabbt? Ett nytt spår att undersöka vore därför hur personliga berättelser och känslomässiga uttryck tas emot av väljare, och hur detta påverkar förtroende, identifikation eller politiskt ansvarstagande. Om detta tas som den centrala jämförelsepunkten i en ny analys, med en annorlunda designad undersökning, kan andra mönster hittas i framtiden.

Det finns också andra sätt att vidareutveckla konceptualiseringen av Almedalstalen än de indikatorer jag har fokuserat på i denna studie. Detta skulle till exempel kunna vara hur bilden av ”det svenska” eller bilden av politiken som en förlängning av ett svenskt sätt att leva på förekommer i talen. Därtill finns det även ytterligare möjligheter som till exempel att undersöka hur politiskt klimat påverkar politiska tal. Mina resultat indikerar att Almedalstalen inte är statiska och detta finns det sannolikt ett komplext nätverk av anledningar till, som bland annat världsläge, kriser, ekonomi, politiska vindar, individer m.m. Allt detta utgör potentiella infallsvinklar för framtida analyser.

Referenser

Andersson, M. (2022). Magdalena Anderssons tal i Almedalen 2022 [Tal]. Socialdemokraterna. Hämtad från: https://www.socialdemokraterna.se/vart-parti/vara-politiker/magdalena-andersson/tal/magdalena-anderssons-tal-i-almedalen-2022

Downs, A. (1957). *An economic theory of democracy*. Harper & Row.

Dupont, J. C., Bytzek, E., Steffens, M. C., & Schneider, F. M. (2019). Which kind of political campaign messages do people perceive as election pledges? *Electoral Studies*, *57*, 121–130. https://doi.org/10.1016/j.electstud.2018.11.005

Duval, D., & Pétry, F. (2019). Time and the Fulfillment of Election Pledges. *Political Studies*, *67*(1), 207–223. https://doi.org/10.1177/0032321718762882

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Sundell, A., Towns, A. E., & Wängnerud, L. (2024). *Metodpraktikan: konsten att studera människor, organisationer och samhällen* (Sjätte upplagan, helt omarbetad). Norstedts Juridik.

Finlayson, A. (2012). Rhetoric and the Political Theory of Ideologies. *Political Studies*, *60*(4), 751–767. https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.2012.00948.x

Gerring, J. (2012). Mere Description. *British Journal of Political Science*, *42*(4), 721–746. https://doi.org/10.1017/S0007123412000130

Hansson, S. (2015). Discursive strategies of blame avoidance in government: A framework for analysis. *Discourse & Society*, *26*(3), 297–322. https://doi.org/10.1177/0957926514564736

Håkansson, N. (1999). *Valretorik: om politiskt språk i partipropagandan*. Statsvetenskapliga institutionen, Univ. distributör.

Johansson, B. (2014). *Det politiska spelet: medborgare, medier och politiker i den representativa demokratin* (1. uppl.). Studentlitteratur.

Kaid, L. & D. Davidson. (1986). Elements of Videostyle. I L. Kaid m.fl. (Red). New *Perspectives on Political Advertising*. Carbondale.

Klenner, N. & Köppe, T. (2021). On the alethic and moral status of political storytelling. *Frontiers of Narrative Studies*, *7*(1), 44-61. https://doi.org/10.1515/fns-2021-0003

Kristersson, U. (2022). Ulf Kristerssons tal i Almedalen 2022. [Tal]. Moderaterna. Hämtad från: https://cdn.ungpd.com/caa7af5f-d184-4272-93a4-7601c3334819/Documents/220704almedalenuk.pdf

Lid Falkman, L. (2018). *Almedalen: makt, magi och möten*. SSE Institute for Research.

Ljungqvist, J. (2025). *Från ansvar till kritik och från kritik till ansvar: En diskursanalys av språket i politiska tal under Almedalsveckan 2022 och 2023* [Kandidatuppsats]. Hämtad från https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kau:diva-102948

Löfvén, S. (2014). Almedalen 2014 [Tal]. Socialdemokraterna. Hämtad från: https://www.socialdemokraterna.se/vart-parti/vara-politiker/stefan-lofvens-tal/almedalen-2014

Mansergh, L., & Thomson, R. (2007). Election Pledges, Party Competition, and Policymaking. *Comparative Politics*, *39*(3), 311–329. https://doi.org/10.2307/20434043

Naurin, E., & ProQuest. (2011). *Election promises, party behaviour and voter perceptions*. Palgrave Macmillan.

Naurin, E. (2014). Is a Promise a Promise? Election Pledge Fulfilment in Comparative Perspective Using Sweden as an Example. *West European Politics*, *37*(5), 1046–1064. https://doi.org/10.1080/01402382.2013.863518

Polletta, F. (2008). Storytelling in politics. *Contexts*, *7*(4), 26–31.

Reinfeldt, F. (2014). Almedalen 2014: Fredrik Reinfeldts tal. [Tal]. Moderaterna. Hämtad från: https://www.youtube.com/watch?v=0ps-ht68IB0

Schmidt, V. A. (2008). Discursive Institutionalism: The Explanatory Power of Ideas and Discourse. *Annual Review of Political Science*, *11*(1), 303–326. https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.11.060606.135342

Schmidt, V. A., Fischer, F., Torgerson, D., & Durnová, A. (2015). Discursive institutionalism: understanding policy in context. I *Handbook of Critical Policy Studies* (pp. 171–189). Edward Elgar Publishing. https://doi.org/10.4337/9781783472352.00016

Sjöblom, G. (1968). *Party strategies in a multiparty system*. Studentlitteratur.

Strömbäck, J. (2007). Political Marketing and Professionalized Campaigning: A Conceptual Analysis. *Journal of Political Marketing*, *6*(2–3), 49–67. https://doi.org/10.1300/J199v06n02_04

Thomson, R., Royed, T., Naurin, E., Artés, J., Costello, R., Ennser-Jedenastik, L., Ferguson, M., Kostadinova, P., Moury, C., Pétry, F., & Praprotnik, K. (2017). The Fulfillment of Parties' Election Pledges: A Comparative Study on the Impact of Power Sharing. *American Journal of Political Science*, *61*(3), 527–542. https://doi.org/10.1111/ajps.12313

Van Dijk, T. (2006). Politics, Ideology, and Discourse. I Brown, K (Red). *Encyclopedia of Language & Linguistics* (728-740). Elsevier Science.

Webb, P. (1992). Britain: The 1987 Campaign. I S. Bowler, & D.M. Farrell (Red). *Electoral strategies and political marketing*. Macmillan.

Wendt, M. (2012). *Politik som spektakel: Almedalen, mediemakten och den svenska demokratin*. Atlas.

Österberg, K. (2012). Almedalen: Så skapades en politikens marknadsplats. Ett seminarium om Almedalsveckan som politisk arena. Huddinge: Samtidshistoriska institutet. https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:630294/FULLTEXT02.pdf